

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto IV.

V Celovci 25. septembra 1885.

Št. 18.

Prazne besede, s kterimi liberalci slepijo ljudi.

V. Slovenisirung des Landes — poslovenje- vanje dežele.

Resničen je pregovor: „Kakoršen je človek sam, tako misli tudi o drugih.“ Nemškoliberalci mislijo in delajo zmirom le na to, da bi ponemčili vse koroške Slovence. Zato nam usiljujejo nemške šole in nemške kancelije, zato snujejo podružnice nemškega šulferajna, zato vabijo nemške popotnike v deželo; v tem duhu pišejo tudi njihovi časniki. Da bi jih pa pri tem delu nobeden ne motil, vpijejo zmirom le „mir, mir!“ in če se kak Slovenec le gane, brž pravijo, da mir kali in zdražbo dela. G. Wrann, ali to ni resnica? Zdaj pa še nam Slovencem, ki se le preveč pohlevno ustavljamo ponemčevanju, očitajo, da segamo mi čez naše meje, da hočemo mi posloveniti vso koroško deželo! Saj poznate, g. dr. Wrann, tisto staro basen. Nekdaj sta volk in jagnje pila pri enem potoku, volk zgoraj, jagnje pa nekaj nižje doli; in glejte, volk je jagnje dolžil, da mu vodo kali (moti)! Ravno taka se godi nam Slovencem. Kdaj smo še mi pisali ali govorili, da morajo po nemških krajih biti slovenske šole? Kdaj smo rekli, da morajo tudi po nemških krajih pisati v kancelijah po slovensko? Povejte nam, g. Wrann, kdaj in kje smo tako pisali in govorili! Pokažite le enega Nemca, kterega bi bili mi silili, da se mora učiti slovenskega jezika!

Ravno narobe je pa veliko sto slovenskih otrok prisiljenih, da morajo hoditi v nemške šole in da se morajo tam nemško učiti. Mi pustimo nemške kraje čisto pri miru; naj imajo Nemci šole in kancelije kakoršne se jim najbolj priležejo; mi terjamo le to, naj se tudi nam Slovencem dajo take šole in kancelije, kakoršnih si sami želimo, in kakor smo že stokrat povedali.

O gospod dr. Wrann, ne vemo, ali ste res tako malo podučeni o naših slovenskih zadevah, ali se le nalašč tako nevednega delate? Vi očitajte nam Slovencem, da hočemo posloveniti celo deželo; v resnici pa bi bili mi Slovenci veseli, ko bi nas Vaši nemškoliberalni tovarši le v slovenskih krajih pustili pri miru in pokoju! Saj mi Slovenci še toliko ne terjamo, kolikor nam po pravici gre! Kakor imajo Nemci čisto nemške šole, tako bi

smeli tudi mi terjati čisto slovenske šole. Mi pa nemškega jezika ne sovražimo in ne preganjamo, zato pa nismo nič zoper to ampak še želimo, da se zraven slovenskega učijo otroci v poznejših letih tudi nemščine. Tako smo mi zmirom pisali. Zavolj uradnij pa terjamo to, da naj uradniki v slovenskih krajih naš jezik znajo in naj sprejemajo in rešujejo tudi slovenske dopise.

Le berite, gosp. dr. Wrann, bukvice „Die Kärntner Slovenen“, in če ste pravičen mož, boste sami spoznali, kako ponižni in krotki smo mi v naših željah in terjativah. Potem pa nikar več ne pišite takih neumnostij, da hočemo mi posloveniti celo deželo!

Morda je pa to „poslovenjevanje“, da pišemo svoja imena po slovensko? Če pišemo mi slovenska imena „Primožič, Lužnik, Čuk itd.“ ne pa „Primuschütz, Uschnig, Tschugg itd.“; zakaj pa Nemci ne pišejo nemških imen s slovenskim pravopisom? Zakaj ne pišejo „Milar, Švinkshakelj, Obrmajer itd.“ namesto „Müller, Schwingshackel, Obermeier itd.“? Ako pišemo mi „Breže“ namesto „Friesach“ in „Bela“ namesto „Vellach“, zakaj pa oni naše slovenske kraje imenujejo po nemško „Eberndorf, Feistritz, Laibach, Göriach itd.“? Še Vi, g. doktor, ste svoje slovensko ime „Vran“ predelali v „Wrann“, da je bolj nemščini podobno; zakaj bi pa Slovenci tega ne smeli? Vsak jezik ima svojo posebnost, in kakor Nemec nekterih slovenskih besed še izgovarjati ne more, ravno taka se godi trdemu Slovencu z nemškimi besedami. Slovenec težko izreče besedo „Wolfsberg“ in jo zavije v „Volšperk“; Nemec pa ložej reče „Villach“ kakor „Belak“. Zastonj se tedaj jezi „nemško društvo“ v Celovcu nad slovenskimi imeni v Koroškem krajevnem imeniku. Dokler bo kaj Slovencev, izgovarjali bojo nemška imena zmirom tako, kakor jim ložej tečejo znad jezika. Če je Nemcem dovoljeno, da pišejo „Feistritz“ namesto „Bistrica“, se narobe tudi Slovencem ne more prepovedati, govoriti tako, kakor jim je ustvarjen jezik, in pisati tako, da morejo brati po slovenskem pravopisu. Slovenec ne zna brati „Schossau“, on bo bral „S-chosa-u“, „Lieserbrücken“ bo bral „Li-eserbruc-ken“, „Eichhorn“ pa „E-ie-horn“. Če hočemo, da bi Slovenci nemška imena prav brali, jim moramo pisati s slovenskim pravopisom.

Ja, Slovenci imajo še več pravice, krajna imena tudi na nemškem Koroškem klicati po svoje, ker je dokazal že slavní Zilan Jarník Urban in ker se na prvi pogled vidi, da je večina krajnih imen tudi med koroškimi Nemci slovenske korenine. Poglejmo le nektare izglede:

„Göriach = Gorje (v Gorjah); Döllach = Dole (v Dolah); Friesach = Breze (v Brezah); Weila, Fella, Vellach = Bela; Mürz = Murica; Iser, Liser, Sirtnitz = Jezernica; Töplitz = Toplice; Gössnitz = Gozdnic; Gastein = Gozdinje; Zauchen = Suha; Lusnitz, Laussnitz = Lužnica; Gradischa = Gradišče; Pölling = Poljane; Kolbnitz, Kollnitz = Holmec; Pörschach = Poreče (v Porečah); Gruschitz = Grušica, Hruška; Schnessnitz = Snežnica; Afriz = Zabranci itd.“

„Nemških“ imen na Koroškem tedaj „poslovenjevati“ ni treba, ker so tako že slovenska! Nemškega ljudstva, ki zdaj v teh krajih živi, pa mi poslovenjevati nečemo in tudi ne moremo. Veseli smo, ako ohranimo in obranimo le to, kar še imamo. Gosp. Wrann, ne obrekujte nas toraj pred svetom s takimi lažmi; mi hočemo le to, kar je našega! Naj bi bila tudi Vaša stranka taka, potem bo kmalo mir v deželi!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade), je star, pa resničen pregovor. To ste tudi Vi okusili č. g. Čebul, c. k. notar v Dobrlevesi. Prileteli ste na nos na vrat v Celovec, pri premil. gosp. knezoškofu tožit gosp. kaplana. Kaj ste temu gospodu vse obesili na vrat, nam ni znano. Morale so pa že biti dokaj strahanske hudobije; saj Vaš trompetar „Freie Stimmen“ je ves vesel zatrobil: „Michl muss fort aus Eberndorf — Mihal mora se pobrati iz Dobrlevesi. — Pa to Vam č. g. Čebul še ni bilo dovolj. V „Bürger- und Bauernzeitung“ št. 14 ste prestaknili vse kotiche svojega dobrega srca, da bi kaj našli, kar bi mogli natvezati gosp. kaplanu. Res našli ste celo litanijo pravih čenčarij, s katerimi ste hotli g. kaplana pred celim svetom počrniti kot pijanca, ponočnjaka in hujskača. Pa ne samo cela fara, timveč cela dolina pozna, spoštuje in ljubi gosp. Mihal-na kot treznega, pohlevnega, mirnega in na vse strani hvalevrednega duhovnika. Črnili ste g. kaplana; ali mar mislite g. Čebul, da ste si kaj česti in slave s tim pridobili?

Kar ste g. Čebul v „B. und B. Zeitung“ napovedi, storili ste v resnici in tožili g. kaplana pri okrajnej sodnji. Raztrošale so se kakor sami pravite v „B. in B. Ztg.“ po celem dolini o Vas, g. Čebul, res čudne in grde reči, namreč: da ste Vi 100 — ja clo 200 gld. obljubili pobalinom, če g. kaplana dobro omlatijo, — da ste volilne može podkupili itd. Tožili ste g. kaplana, kakor da bi oni vse te ogradivne in lažnjive reči trosili med ljudstvo. Obravnava je res bila pri sodnji, pa Vas ni bilo blizo, prišel je g. dr. Matzka pa tudi ni nič opravil. Gosp. kaplan je bil za nedolžnega spoznan, Vi pa ste bili obsojeni, da morate plačati sodnijske stroške. Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade. Gosp. Mihal je pa še kaplan v Dobrlevesi, od cele fare spoštovan in ljubljen. Vsako malenkost, ki se v Dobrlevesi godi, beremo v nemškoliberalnih časnikih; o tej sodnijskej obravnavi pa vsi molčijo, kakor miš. Pa Podjunčanom je vse dobro znano, in tega gotovo ne bojo pozabili nikoli. To reč je

zvedel še hudi „Juri s pušo“ in ima o tej zadevi „jurjegram“ iz Celovca, ki se tako glasi: „V tukajšnji razstavi se kaže tudi nenavadno dolg nos, ki je Dobrolskemu g. notarju Čebulovcu po končanej pravdi proti ondotnemu g. kaplanu kakor iz tal zrastel. Prosit.“

Iz Celovca. (Šolska družba sv. Cirila in Metoda.) Leta in leta prosimo že za slovenske šole, pa vlada nam jih noče dati. Kaj je tedaj storiti drugega, kakor sami si moramo pomagati! Tako so si mislili slovenski rodoljubi in res so nam ustanovili šolsko družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Predragi Slovenci, to društvo nam je bilo najbolj potrebno, zato ga moramo pa tudi podpirati z vsemi močmi. Kakor Nemei podpirajo svoj nemški šulferajn, tako hočemo tudi mi našo šolsko družbo. Pa naša šolska družba bo v dveh rečeh različna od nemškega šulferajna: 1. Naša družba je ustanovljena le za slovenske otroke in ne bo lovila nemških otrok za slovenske šole, kakor dela nemški šulferajn; mi se hočemo le braniti, ne pa drugih napadati; 2. naša šolska družba sv. Cirila in Metoda bo delala na krščansko-katoliški podlagi, kakor kaže že njeno ime. Na vse strani je tedaj ta družba hvale in podpore vredna.

Osnovana pa je tako: Glavni sedež je v Ljubljani. Po raznih krajih pa se bojo naredile podružnice, ki bojo v zvezi z ljubljanskim odborom. Udje ali družabniki se delijo na štiri vrste: 1. v pokrovitelje, 2. ustanovnike, 3. letnike, 4. podpornike. Pokrovitelj postane, kdor plača enkrat za vselej 100 gld. Ustanovnik plača enkrat za vselej 10 gld. Letniki plačujejo po 1 gld. vsako leto; podporniki pa po 10 kr. vsako leto.

Mi mislimo, da bi se dalo na Koroškem narediti za zdaj 12 podružnic, in sicer ena v Celovcu, ostalih 11 pa v sledečih slovenskih dekanijah: 2. v kanalski dolini, 3. na spodnji Zili, 4. v Ločah, 5. v zgornjem Rožu, 6. v spodnjem Rožu, 7. v Celovski okolici, 8. v Tinjah, 9. v Velikovcu, 10. v Doberli vesi, 11. v Pliberku, 12. v spodnjem Dravbregu. Sicer pa naj rodoljubi sami prevdarijo, kako jim bolje kaže. Ako se na pr. v Kapli in pri Jezeru najde 20 udov, potem se lahko v Kapli naredi posebna podružnica; pa najmanj 20 udov mora imeti vsaka podružnica. Tudi Velikovska in Pliberška dekanija se boste dali pozneje razdeliti na dvoje ali troje podružnic. Bolj natančen poduk in pravila ali postave te družbe dobili bojo rodoljubi od glavnega odbora v Ljubljani.

Slovenci, pomagajmo si sami, in ne zanašajmo se preveč na državni zbor in na vlado. Saj vidimo, da poslanci na Dunaji ne morejo skor nič opraviti. Revni smo sicer, pa tudi reven človek zamore veliko storiti, ako ima pravo ljubezen do domovine in do slovenskega rodu. Kar si zdaj pritrtega od ust, to bo v srečo našim otrokom.

Iz Celovca. (Prošnja za slovensko prestavodeželni postav in sklepov deželnega zbora.) Iz več slovenskih občin se nam je razodela pritožba, da se županom pošiljajo postave in sklepi deželnega zbora samo v nemškem jeziku. Med srenjskimi svetovalci pa je dostikrat največ takih, ki ne znajo dobro nemško.

Prašajo nas, ali bi ne bilo dobro, pritožiti se pri deželnem zboru, in kako se taka prošnja naredi. Da ne bo treba odgovoriti vsakemu posebej, podamo tukaj izgled ali mušter take prošnje:

Visoki deželni zbor!

Udano podpisani odbor občine prosi visoki deželni zbor, naj taisti skleniti blagovoli, da se imajo deželne postave in sklepi deželnega zbora zraven nemškega tudi v slovenskem jeziku dopošiljati naši slovenski občini. Imamo namreč tudi take srenjske svetovalce, ki ne znajo prav dobro nemško.

Tukaj se pritisne občinski pečat.

Občina dne . . . 1885.

J. J.

župan

J. J. J. J. J. J. J. J. J. J.
občinski svetovalci.

Ta prošnja se spiše na celi poli. Koleka ali štempeljna ni treba. Prošnje naj se pošiljajo slovenskemu poslancu g. prof. A. Einšpielerju.

Iz Zgornjega Roža. (Čujte, kaj žganje dela!) je ime neke knjžici, ktero so spisali č. g. Karol Robida. Tu se živo popisuje, koliko nesreče in škode napravlja prekleto žganje na vse strani. Doživeli so v Šent-Jakobu dve take nesreči. Bode 4 ali 5 tednov, kar pride nek posestnik V. v Svetnah od pogrebščine zvečer domu. Spravlja se spat na oder, leze pa zdrkne in pade tako nesrečno, da mrtev obleži. — Dne 5. septembra je Mikeljnov hlapec domu vozil iz Rožeka proti Šent-Jakobu. Že med potjo je tako vganjal, da se mu je konj večkrat splašil. V Srejah pa v breg zavoji, voz se prekučne in hlapec telebi na cesto, da mrtev obleži ravno pod sv. križem, ki tik ceste stoji. Gosp. administrator Kraut so pri pogrebu govorili tako besedo, da je vsem segala do živega in ni ostalo suho nobeno oko. — Bog bodi milostljiv obema, ki sta po nesrečnem žganji storila naglo smrt, — nas vse pa obvaruj vsega pijančevanja!

Iz Kotmare vesi. (Popravek in odgovor.) V št. 17. Vašega cenj. lista najdem dopis iz Kotmare vesi, kjer se nama učiteljema očita, da ne skrbiva za to, da bi vzbujala pri mladini ljubezen do domovine in cesarske hiše. To se je zdelo dopisniku zategadelj, ker pri sv. meši na cesarjev rojstni dan otroci niso peli cesarske pesmi, kakor se je to godilo prejšnja leta. To stvar moram pa pojasniti.

Cesarjev rojstni dan se obhaja pri nas za فرمانe vselej na nedeljo. Če pade tedaj omenjeni dan na delavnik, je koj navadna tiha meša. Učitelji grejo s šolarji k tej meši in prejšnja leta se je zapela tudi po meši cesarska pesem. Ker pa pri tej meši (na delavnik) ni skoraj nič ljudi, zmešala sva se učitelja, da sva rajši otroke po meši peljala v šolo pred okni čano cesarjevo podobo, jim razložila, kaj pomenja ta dan, in potem se je zapela cesarska pesem.

Zdaj vidite, g. dopisnik, da sva učitelja storila svojo dolžnost. Ne sodite da ne bote sojeni!

Šimen Plajer, šolski vodja.

Izpod Pece. (Beseda slovenskim županom na Koroškem.) V kratkem se snide spet koroški deželni zbor. Ali bi ne bilo prav, da bi Slovenci spet nekoliko potrkali in se potegnili za pravice slovenskega jezika. Ali mar ne bi bilo dobro, ko bi se deželne postave in sklepi deželnega zbora pošiljali slovenskim županom tudi v slovenski besedi? Med občinskimi odborniki so pogosto tudi taki, ki ne znajo dobro nemško. Tudi taki bi radi zvedeli, kaj dela in sklepa deželni zbor. Deželne postave poznati, je pa dobro za vsakega, posebno za župane in srenjske svetovalce. Zato prosite, slovenske občine, deželni zbor, naj Vam pošilja deželne postave in v kratkih besedah tudi sklepe drž. zbora zraven nemških poročil tudi v slovenskem jeziku. Leta 1868 ste samo dve slovenski občini za to prosili in se jima je dovolilo. Pozneje pa so postali nemškoliberalci že bolj inogojni in trdi proti Slovincem ter so to odpravili in dajejo županom samo nemška poročila. To pa ni po pravici, zato je treba, da se oglasimo in terjamo to, kar nam gre in kar sol. 1868. liberalci še sami spoznali za pravično!

Iz Libelič. (Srečna občinska volitev. Župan in odborniki Slovenci, tajnik pa trd Nemec.) Našo občino so prej v rokah imeli skor sami nemški liberalci. Pri zadnji volitvi smo jih pa vrgli, zmagali smo Slovenci. Za župana smo dobili gosp. Janeza Stavdekarja, ki je eden večih posestnikov in pameten mož. Pa nekaj se nam je vender zmedlo. Tisti g. Kužaj,* ki nam je pri zadnji volitvi prigovarjal, da naj nikar ne volimo ministra Pino, urinil nam je za občinskega tajnika trdega Nemca, g. Radarja v Labodu, tedaj v tuji soseski! Če bomo tedaj pri županstvu kaj opraviti imeli, treba bo iti čez Dravo v Labod. In kako se bomo s tajnikom pogovorili, če ne zna nič slovensko? Mi mislimo, da bi se vender tudi v domači občini dobil tak mož, ki bi znal opravljati službo občinskega tajnika in bi zraven govoriti zamogel tudi s trdimi Slovenci. Prosimo tedaj gospoda župana, naj to reč tako obrne, da bo prav.

Iz Št. Janža na Mostiču. (Šolske meše.) Pri nas so se zdaj vnovič upeljale šolske meše, in tudi ob nedeljah popoldne bo spet krščanski nauk. To je prav, da se naša mladina izreja bolj v krščanskem duhu. Saj pri nas je to potrebno, ker je brezverski liberalizem že močno ukoreninjen med ljudmi, duhovnikov je pa premalo, in ne morejo krivih naukov tako zavračati, kakor bi radi. V naši fužini je tudi malo krščanskega duha; za to življenje delajo in skrbijo, za večnost pa skoraj nič.

Iz Žihpolj. (Kdo bo prej odjenjal?) Naši nemškoliberalci ali bolje rečeno nemškutarji so tako jezni na tiste, ki niso hoteli z njimi voliti, da jim ne dajo nič več dela in zaslužka. Tukaj se vidi tista njih skrb in ljubezen do Slovencev, ktero imajo zmirom na jeziku! Slovenci pa jim lahko povernajo. Naj nikar ne hodijo v nemške oštara

* To je pa res čudno, da se je g. Kužaj tako prekrstil. Nekdaj je bil tako hud Slovenec, da so ga nemškoliberalci imenovali „slovenskega ministra.“ Najbrž ga je predelala Vetrinjska sapa!

rije, naj se ogibljuje nemškoliberalnih kramarjev in rokodelcev! Bomo videli, kdo bo prej jenjal? Slovenci prav lahko prodajo svoje poljske pridelke, za svoj denar pa dobijo pijačo, kramarsko blago in obrtne izdelke povsodi, še ponuja se jim. Cvilili in na pomoč klicali pa bi nemškutarski gostilničarji, kramarji in rokodelci v naših krajih, če bi nikoli noben slovenski kmet pri njih nič ne kupil.

Iz Škofič. (O samomorivcu Hafnerju.) Pisali ste že o tistem nesrečnem Hafnerju, ki se je pri nas sam ohesil. Naj nam bo v svarilen izgled! Kaj ga je pripravilo tako daleč? Žganje, babe in življenje brez vere. Leta in leta je živel le za posvetno poželjivost, za cerkev in molitev pa mu ni bilo mar. Tak človek čisto otrpne na duši, da nema nobenega veselja več do molitve in do Božjih reči. Če tacega zadene kaka nesreča, nema nobene tolažbe in umori se sam.

Od spodnje Zile. (Nemšk učitelj za slovenske otroke. — Prazno natolcevanje. — Nemški šulferajn.) Letos sem bival nekaj časa v zilijski dolini. Marsikaj mi je bilo po volji, marsikaj pa spet ne. Zilani so lepi, močni ljudje. Dolina pa je od vseh strani obdana od Nemcev, zato se nemškutarija močno širi in šopiri. V Št. Štefanu so zgubili priljubljenega slovenskega učitelja Janaha; šel je v pokoj. Zdaj je dobil to službo pa trd Nemec! Kako bo tak podučeval slovenske otroke?

O požaru na Bistrici ste že brali. Zdaj že spet popravljajo pogorele hiše. Cerkev pa bojo začeli popravljati na vigred. Ogenj se je začel v neki leseni uti pri mežnarjevi hiši. Ljudje so pa dolžili podobarja Koširja. To je prišlo celo pred sodnijo, pa Koširja so spoznali nekrivega; on je čisto nedolžen. Rekli so, da je on firnež kahal in tako ogenj zanetil. On pa firneža še potreboval ni, toraj ga tudi kuhati ni bilo treba.

En dan sem se mudil tudi na Vratah. Ko sem pa zvedel, da bojo tam imeli šulferajnerski zbor, popihal sem jo hitro proti Belaku.

Iz spodnjega Roža. (Uboj. — Motenje vere in napad na duhovnika.) Strašne reči se slišijo iz Slovenjega Plajberga. Neki mož je ubil svojo lastno ženo. — Pa še nekaj drugega se sliši. Nekemu mlinarju je umrla hčerka. Hotel je, naj bi jej pevec nad grobom zapeli. Gospod fajmošter pa tega niso dovolili, ker to v Plajberze ni v navadi. Na to je pa začel mlinar kar na pokopališču hudo razgrajati, kleti in fajmoštra zmirjati, ko so bili v duhovni opravi. Potem je odšel in prepustil svojega otroka drugim, da so ga pokopali. Ali tako dejanje ni motenje vere? Pa še ne zadosti; čez par dni je šel mlinar v farovž, je začel tam gospoda fajmoštra zmirjati in nazadnje jih je še vdaril. K sreči je prišel v farovž nek drugi kmet, in na to se je mlinar Vidman umeknil. Cela fara se jezi in je žalostna nad tem divjim človekom, ker imajo g. župnika vsi radi. „Za celo faro je sramota, da se je pri nas zgodilo kaj tacega,“ rekel je tisti Plajberžan, ki mi je to pravil, „le s tem se še tolažimo, da nobeden teh ni rojen v naši fari.“ Po tistega, ki je ženo ubil, prišli so že žandarji.

Iz Vovber. (Olepšana cerkev.) 6. sept. je bil vesel dan za našo faro. Napravili smo za

našo lepo cerkev novo leco, novo ograjo in nov tabernakel. Vse to je prav lepo izdelal umetni mizar Tomaž Waldner v Rattendorfu. Veselo so možnarji pokali in velika množica ljudstva je vrela v cerkev, ko so prišli č. g. dekan iz Velikoveca in č. gospoda župnika iz Št. Petra in Št. Štefana, da so z domačim č. g. župnikom blagoslovili novo olepšano cerkev. Domači g. župnik so v ginljivih besedah razložili, kaj pomenja ta svečanost. Popravljen je tudi veliki oltar v gotiškem slogu. Za vse to se imamo zahvaliti pokojni grofinji Egger, domačemu g. župniku Orašu, pobožnim farmanom in tudi č. g. stolnemu korarju in kanclerju Lambertu Einspielerju, ki so pokazali veliko skrb za našo cerkev.

Iz Idrije. (Strela, huda ura in druge nesreče.) V Idriji je strela vdarila v dimnik Grilčeve hiše, v kuhinji je dekle vrgla na tla, gospodinjo je pa popolnoma ubila. 29. avgusta se je tako bliskalo, da je bilo eno uro tako svetlo, kakor bi celo nebo gorelo; strele so neprenehoma švigale navzgor in navzdol. Kaj tacega nismo še videli, in gotovo ni brez pomena. 4. septembra je strela vdarila v Likarjev hlev in ubila dve kravi in enega vola, potem je pa še ves hlev pogorel. Ta hlev je že v tretjič požgala strela. To so res čudne reči. Ravno ta večer sta se peljala dva fanta iz Idrije proti domu; konj pa je pot zgrešil in zdrčal z vozom v vodo, kjer je utonil; fanta sta se rešila. 11. septembra pa so se nad Idrijo oblaki vtrgali, na enkrat je bilo vse polno vode, ki je napravila ljudem veliko škodo in strahu.

Iz Maribora. (Vesela novica.) Tukaj se za gotovo govori, da bo južna železnica na vseh slovenskih postajah naredila tudi slovenske napise, da bojo sprevodniki imena postaj klicali tudi po slovensko, da bo razglasila vse zraven nemškega tudi v slovenskem jeziku, in da bo v slovenskih krajih v službo jemala le take uradnike in služabnike, ki znajo tudi slovensko. To je tako vesela novica, da je skoraj nočemo verjeti, dokler tega ne vidimo z lastnimi očmi. Čuje se, da pristiska minister Pino na južno železnico, naj ona ustreže željam Slovencev. Če je to res, potem ste Korošci prav storili, da ste si izvolili tega gospoda za svojega poslanca.

Iz Letuša v savinski dolini. (Hvala g. okr. sodniku!) Mi smo tako srečni, da imamo na Vranskem okrajnega sodnika, ki zna lepo po slovensko govoriti in pisati, pa še več, on pomaga nam kmetom tudi rad z dobrim svetom in zastonj. Mi kmeti smo prišli že tako na nič, da ne moremo plačevati advokatov in notarjev, zato je velika dobrotta za nas, da imamo takega g. sodnika, ki nam pomaga v takih pravdarskih in postavnih rečeh, v katerih mi ubogi kmeti nismo učen. Zahvalimo se Vam tedaj, g. sodnik, in prosimo, da nam pomagata z dobrim svetom tudi zanaprej, saj sami spoznate, da bo slabo za državo, ako propade kmečki stan. To bo tako, kakor bi mizi stole porezal. — Dobra bi bila taka postava, da bi morali gosp. sodniki in uradniki opravljati vse to, za kar moramo zdaj drago plačevati notarje in advokate.

Iz Bukovega na Primorskem. (Hudo uro) smo imeli 5. septembra. Popoldne med 4. in 5. uro privlekli so se črni oblaki in slišalo se je v

njih čudno bučanje in šumenje. Kmalo se vlije ploha, pa le nekaj minut, za njo pa se vsuje strašna toča. Poljske sadeže, katerih smo se veselili celo leto, pokončalo nam je v malih minutah. Kakor zdaj živi mladi svet, ne smemo se čuditi, da nas Bog obiskuje s svojo šibo!

Iz Grgarja na Primorskem. (Nove orglje.) Nemci se hvalijo, da nas prekosijo v vseh rečeh. Ne bom se dosti prepiral z njimi, samo to rečem, da orgljarskih mojstrov nemajo nič boljših, kakor mi. Colarič v Glinjah, Grafenauer na Brdu, Goršič v Ljubljani in brata Zupan v Kamnigoricah so slovenski mojstri, katerim se ni treba samim hvaliti, ker jih hvalijo njih dela. Pri nas sta brata Zupan-ova iz Kamnegorice naredila nove orglje, ki imajo tako lep glas, da smo jih vsi veseli. Pohvalil je naše orglje tudi g. Fajgelj, ki se zastopi na take reči, in je nalašč zato prišel v Grgar, da bi videl in poskušal te orglje. Revni smo, pa za cerkev že skrbimo toliko, da se nam ni treba sramovati pred sosedi farami.

Kaj dela politika.

Pretečeni torek so se na Dunaji zbrali državni poslanci. Desna (naša) stranka bo razdeljena tudi zanaprej v štiri klube: 1. Hohentwartov klub (štajerski, kranjski in primorski Slovenci, Dalmatinci, Tirolci in Bukovinci); 2. Lichtensteinov klub (katoliški Nemci štajerski, gorenje-avstrijski, solnograjski in predarelski); 3. Česki klub (Čehi in Moravci); 4. Poljski klub (Poljaki). Nemško-liberalna stranka, prej imenovana „združena levica“ pa se je razcepila na dva kluba, namreč v nemško-avstrijski in nemško-narodni klub. Razložek med njimi je samo ta, da so „nemško-narodni“ bolj odkritosrečni in pravijo, da jim ni nič za Avstrijo, ako se le Nemcem dobro godi.

Nemško-liberalci so en čas upali, da bojo nemške konservativce privabili k sebi. Voditelj poslednjih, knez Alfred Lichtenstein je pa nedavno rekel, da to ni mogoče: z liberalci on ne more hoditi, ker so zoper vero, z nemškimi narodnjaki pa zato ne, ker jim nič ni za Avstrijo.

Svitli cesar so se podali iz Celovca na Hrvaško, kjer so bile okoli Požege vojaške vaje. Hrvati so cesarja navdušeno pozdravljali.

Iz Nemčije izganjajo še zmirom Poljake in tuje Jude. Pri tem Nemci ne bojo imeli drugega dobička, kakor zamero na vse strani. — Na Francozskem se pripravljajo na nove volitve. — Na Španskem se je razdraženost zoper Nemce nekoliko poglobila. Upati je, da se bo vse z lepa poravnalo.

Zelo imenitna novica je prišla iz Sredice (Zofije) na Bolgarskem. Južna Bolgarija pod imenom „Rumelija“ je bila še zmirom pod turško oblastjo, severna Bolgarija pa je po zadnji rusko-turški vojski svobodna in ima svojega krščanskega kneza. Zdaj so pa tudi južni Bolgari ali Rumelci spodili turškega pašo ali namestnika iz Plovdiva (glavnega mesta Rumelije) in poklicali so severne Bolgare na pomoč. Knez Aleksander je hitro sklical

svojo vojsko in zasedel Rumelijo. Gotovo je bila ta reč dogovorjena v Kromeriju med našim in ruskim cesarjem, sicer bi si Bolgari ne upali, na svojo roko vojsko začeti s Turkom. Vsi Slovani od veselja vriskajo, da se poveča slovanska Bolgarija. Pa tudi Bosna se bo zdaj najbrž v kratkem združila z Avstro-Ogersko, in tako dobijo Hrvati pomoč in zaslombo.

Gospodarske stvari.

Ne pozabimo senožet!

(Iz „Novic“.)

(Konec.)

Enake splošne zapreke rodovitnosti so večja močvirja, na pr. ljubljansko močvirje.

Pri takih razmerah sicer ni izključeno, da si deloma pomaga tudi posamezni gospodar, toda tako ravnanje bilo bi prepočasno, predrago in v velikem oziru za vso skupino deležnikov sploh nedosegljivo. Pri takih prilikah je tedaj združenih moči in enotnega delovanja treba. Le tako je mogoče, preobilno mokroto popolnem odpraviti s stroški, kateri se povračajo v stalnem večem in boljšem pridelku.

Da že pri splošnih zaprekah rodovitnosti ostane, omeniti je še prevelike suše, premalo mokrote. Kakor se močvirje redno le v nižinah nahaja, tako je prepičla mokrota sploh značaj gorskih senožeti. Veča ali manja vlažnost ravna se po različnosti lege (solčne ali senčne), po različnosti tal: globoke ali plitve prsti, rahle prhljice ali močne ilovice in po različnosti podlage pod rodovitno prstjo! bodi si pesek, trda skala, apnenik ali škrljavka ilovica itd. — To so sploh naravne podlage večje ali manje rodovitnosti, katerih preminjati ni v človeški moči, katerim se ploh mora človek podvreči, na ktere se pa moder gospodar zmiraj ozira, tako, da povsod skuša samo ono pridelovati, za kar je dotično semljišče po svoji legi in tleh najbolj pripravno.

Ker so strme solčne lege s plitvo prstjo, posebno vrh apnenika ali peska za travnik zelo neugodne, umni gospodar ne bo tratil svojih moči, da bi prisilil v takih krajih travnik, ki bi morebiti pogojzden prinašal primeroma največji dohodek. To velja o takih zaprekah rodovitnosti sploh; pri vsem tem je pa v posameznih slučajih mogoče in se splača v večjih ali manjih mejah tudi take zapreke odstraniti.

Da se tedaj povrnemo k vsakdanjim, navadnim zaprekam rodovitnosti, omenjamo tukaj le tistih, ktere odstraniti še naši gospodarji dostikrat opuščajo. Te so: Razkopati groblje, pogosto razgrabljati mravljišča in krtine, ter stanovitno s korenino vred izkopati grmovje.

Grjega ni in nič bolj ne izdaja zanikrnega gospodarja, kakor to, ako vidimo sicer lepo ravno senožet polno obkošenih mravljišč in leta starih krtin. Ako gospodar take male snažnosti ne privoščji svoji senožeti, kedaj še le pride do misli, zboljšati jo z gnojem ali napeljevanjem vode?

Za poduk in kratek čas.

O cesarju Frideriku in o kralju Matjažu.

(Nemško-slovenska pravljica; zapisana v Šmarjeti v spodnji Rožni dolini.)

Jes sem bil Leopold Ackersmann, mestni pisar. Jes in moj gospod mestni fajmošter sva šla na sprehod na Untersberg in prišla sva k neki skali, ki je imela podobo kapelice. Nad vratmi je bil napis v kamen usekan, ktereга sva oba prebrala. Kó sva pa odšla, se je gospod fajmošter kesal, da ni prepisal tistega napisa. Zato je mene nazaj poslal, naj bi prepisal tisti napis. In jes sem začel to prepisovati leta 1710, na dan Male Gospojnice. In ko sem to pisal, me je noč obšla; zato sem se doli vlegel in zaspal. Ko sem se prebudil, opravil sem svojo juterno molitev in potem sem se spravil k delu in začel pisati. Ko sem prepisal, kar je stalo na skali zapisanega, pogledal sem okoli sebe in zagledal sem nekega miniha, ki je imel dolgo, belo brado. Stal je bos pred menoj, bral iz velikih bukev in imel je velik ključ na rami. On me je baral, kaj tukaj delam; in ko sem mu to povedal, me je še pobaral: „Ali hočeš ti iti z menoj, jes ti bom pokazal veliko čudnih reči? Ako boš lačen in žejen, dal ti bom jesti in piti.“ Šel sem z njim. Ko sva prišla skozi to skalo, je on meni razložil napis na skali. In tako sva prišla k nekemu visokemu turnu, ki je bil svetlejši ko solnce. Od tam sva prišla k železnim vratam v visokej skali. Ta vrata je on s svojim ključem odprl. Ko sva tam skozi šla, je bila taka tema, da sem miniha komaj videl. Tukaj mi je rekel, naj se odkrijem in naj se vsedem na tam stoječo klop. Klobuk mi je rekel tukaj pustiti. „Kedar pojdeš nazaj,“ je rekel, „ga boš ravno tukaj dobil. Dokler boš notri pod zemljo, ne zgovarjaj se z nobenim človekom, če bi te kdo ogorčil. Z menoj pa smeš govoriti in me izpraševati. Pa dobro si zapomni, kaj boš videl in slišal.“ Šla sva potem skozi neka velika vrata. Zdaj sem zagledal velik turn, na turno lepo uro, ki je kazala na sedem. Ko sem dalej pogledal, videl sem pred seboj lep mir in samostan (klošter), pri katerem je bil lep vodnjak na zeleni trati. Po trati je tekel prijazen potok in zraven potoka je bil lep vrt, poln žlahtnih rož. Od tod sem prišel v neko lepo cerkev, ki je bila tako dolga in široka, da od vrat do velikega oltarja nisem mogel videti. Minih me je peljal k velikem oltarju in mi rekel, naj poklekнем in molim. Ko sem opravil svojo molitev, mi je rekel: „Tukaj ostani, moj ljubi Ackersmann, da jes spet pridem in tebe venkej peljem. Poglej,“ je rekel, „ta cerkev ima 300 oltarjev in 50 korov.“ Jes sem ostal blizu nekih stopnic, in sem videl čez tiste 900 minihov. Oni so me čudno gledali in so po vrsti maševali pri tistih 300 oltarjih, in zraven se je na tistih 50 korih tako lepo godlo, da se ne dá povedati. Potem so začeli zvoniti s častitim zvonom. Tedaj je prišla velika procesija ljudi v hišo Božjo z banderi in trobentami in piščalkami, z velikim petjem in ropotom, da se je zemlja tresla. Med njimi so bili tudi lepo opravljeni vojaki. Potem je bila velika maša, ktero je bral tisti minih, ki je bil mene v ta kraj pripeljal. Po vseh korih so lepo orgljali in peli. Po končani

maši je prišel spet moj vodnik k meni; in ko je ura dvanajst odbila, peljal me je po visokih stopnicah, ki so imele 800 prestopov, in peljal me je v veliko dvorano. V tej dvorani je bilo na obeh straneh vse polno oken. Tudi so stale v dvorani dolge mize. Minih mi je rekel: „Tukaj ostani, da ti prinesem jesti in piti.“ Na to je on odšel. Jes pa sem med tem časom pogledal skozi okno, in videl sem veliko trumo ljudi hoditi po široki planjavi; med njimi je bilo mnogo vojakov. Med tem je menih jesti prinesel: mesa, zelja, en hleb ječmenevega kruha pa eno srebrno posodo polno vina. Ko sem se najedel in Boga zahvalil, peljal me je spet v cerkev, ki je bila spet polna ljudi. Iz cerkve sva šla nazaj v dvorano; in ko sem zdaj pogledal skozi okno, videl sem vse polno žlahtnih gospodov, kraljev, knezov, skofov in drugih duhovnov. Jes sem prašal miniha, kaj so ti ljudje. On mi je rekel: „To so tisti kralji, cesarji, knezi, škofi in drugi gospodje, ki bojo sveto vero ohranili v tistem času, ko se bo vera na svetu že skor zgubila.“

(Konec pride.)

Smešničar.

Hudo deževalo je, ko so nekega razbojnika peljali iz mesta na polje proti vislicam ali gavgam, da bi ga obesili. Razbojnik je rekel rabeljnu: „To je pa vender sitno, da imamo tako slabo vreme.“ Rabelj pa odgovori: „Kaj marate vi, ki ne greste dalje, ko do gavg; jes imam potem pa še dolgo pot nazaj.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Svitli cesar so gosp. deželnemu predsedniku pisali sledeče pismo:

„Ljubi baron Schmidt-Zabierov!

Srčno Me veseli, da so me moji ljubi Korošci in posebno Celovčani tudi letos tako lepo sprejeli in Mi s tem pokazali svojo zvestobo. Povejte prebivalcem, da se jim iskreno zahvaljujem za ta novi izraz njihove skušene zvestobe in ljubezni, ki mi je bivanje med njimi tako omilila, in da me je v njihovi lepi razstavi veselilo videti, koliko premore njih pridnost in obrtna delavnost.

V Celovcu 11. sept. 1885.“

Svitli cesar nikamor ne pridejo praznih rok; kamorkoli pridejo, razsipajo darove na vse strani. V Celovcu so podarili: šoli za gluhoneme 100 gld., zavetišču za male otroke 100 gld., društvu za otročje vrte 100 gld., društvu za stare in bolne delavce 100 gld., deklški delavni šoli 100 gld., društvu katoliških pomočnikov 100 gld., Elizabetinskemu društvu 100 gld., društvu luteranskih gospej 100 gld., učiteljskemu podpornemu društvu 100 gld., ljudski kuhinji 100 gld., veteranskemu društvu 100 gld., društvu starih vojščakov 100 gld., požarni straži 100 gld., revežem in takim, ki so prosili podpore, pa 1000 gld. — Društvo za cerkveno opravo, ki jo zastoj deli revnim cerkvam, je tudi letos kakor vsako leto postavilo svoje izdelke na ogled v hiši katoliških pomočnikov. Videle so se

prav lepe reči. Čast in blagor pobožnim gospém, ki svoje umne roke trudijo v čast Božjo! — Celovška razstava je imela 21.000 gld. dohodkov, tako da ostane dobička okoli 10.000 gld. — Ko so se svitli cesar peljali skozi Prevalje, pričakovala jih je velika množica ljudstva in jih navdušeno pozdravila. „Celovčanka“ poroča, da so „hoch!“ vpili; mi pa tega ne verujemo, saj so v Prevaljah večidel Slovenci, zato mislimo, da so svojega vladarja pozdravili s slovenskimi „živio!“ klici. — Za tretje letošnje dobo porotnih obravnav je na sodbo postavljenih 12 hudodelcev, med njimi 5 zavolj nečistih dejanj, 3 zavolj tatvine in goljufije, 1 zavolj ropa, 1 zavolj uboja, in 2 zavolj požiganja. — Pri Bajtišah so se 29. avg., ko se je vtila huda ploha, utrgale skale in tresčile v dolino, kjer so za nekaj časa celo vodo zajezile. Na cesti iz Borovelj v Bajtiše leži velikanska skala, 5 metrov visoka in 6 metrov široka. — Nemški koroški dijaki napravili so letos skupno veselico v Trgu (Feldkirchen). Zraven sta bila poslanca dr. Steinwender in dr. Grawein. Tudi Celjski poslanec dr. Foregger (Porekar) je prišel dijake navduševati za „nemštvo“, Trg jih menda ni sprejel tako sijajno, kakor so pričakovali. Namesto 100 je prišlo dijakov komaj kakih dvajset. — V Celovcu so 20. t. m. tedaj na nedeljo podirali lesene stavbe, kjer je bila razstava. Vse se je čudilo, ker se za to delo ni prav nič mudilo, zraven tega pa prepoveduje tako delo še nova postava. — Za revne študente so darovali č. g. V. Božič 5 gld., neki eksercitant 5 gl., neimenovan 10 gld., g. pozlatar Lindermaier 3 gld.

Na Kranjskem. V Ljubljanske latinske šole upisalo se je letos 830 učencev. Toliko jih je malokje. — V Ljubljani je tudi nemški šulferajn letos odprl svojo šolo. Pridobili so za to šolo 66 otrok, med njimi tudi več slovenskih, največ z obetanjem, da bo v tej šoli „vse zastonj.“ Slovenci, podpirajmo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, da bo tudi pri nas „vse zastonj.“ — Šola glasbene Maticе, kjer se otroci peti in gosti učijo, ima letos 160 učencev. To je lepo! — Slovenski poslanec knez Windischgrätz se bo naselil pri Blejskem jezeru. — Pod Rožnikom pri Ljubljani so slovesno blagoslovili novo kapelico Lurške matere Božje sam knezoškof dr. Misia. V Št. Vidu nad Ljubljano se pripravljajo na veliko svečanost, 800 letnico svoje fare. Ravno tam je pred kratkim umrl stari rodoljub krčmar Kraljič. — V Ljubljanskem gledališču so napravili pasijonske igre, to je, nektare podobe iz trpljenja Kristusovega. Gledalcev je bilo silno veliko. — Žandarji na Kranjskem nabrali so med seboj 115 gld. za tiste Dolenjce, katerim je letos pobila toča. To je pač hvale vredno. — Za duhovnike vesela novica je to, da so se mil. g. knezoškof Misia krepko potegnili za duhovščino proti ministru Konradu. Tudi duhovniki po drugih škofijah se tega veselijo.

Na Štajerskem. V Celji so se sprli vojniki in civilisti. Dva civilista sta močno ranjena. — Slovensko pevsko društvo ima svoj veliki zbor 27. t. m. v Celjski čitalnici. — Pri sv. Duhu nad Lučami je strela vdarila v zvonik in ga užgala. Srčni fantje so šli v zvonik in ogenj pogasili; sicer bi bila morda pogorela še cerkev in še kaj več. — V Mariborski glavariji je že 17 občin, ki pišejo vse po slovensko. — Katoliško tiskovno druž-

tvo v Mariboru kupilo je Leonovo tiskarno. — Zadnja št. „Südsteirische Post“ je bila konfiscirana, menda zavolj dopisa iz Celovca, kjer se je govorilo o tem, koliko ima prestati g. župnik Vidovica na Vratah pred liberalci.

Na Primorskem. Morskega volka so vjeli v morji pri Trstu. Tehta pa 800 kil, in je pet metrov dolg. — V Trstu in okolici je več slovenskih pevskih društev. Zdaj hočejo te družbe stopiti v zvezo in si priskrbeti skupnega pevovodjo. — Iz zapora izpustili so tiste fante, ki so bili zaprti zavolj pretepa v Ajševici.

Druge avstrijske dežele. Na Dunaji je umrl slavn slikar Canon. — Slavn Djakovarski škof in prvi rodoljub jugoslavjanski Josip Juraj Strossmayer praznoval je nedavno svojo 70letnico. Iz vseh krajev hrvaške zemlje prišli so ga pozdravljat.

Tuje dežele. Sv. oče papež so ukazali, na se ima tudi letos meseca oktobra po vseh farnih cerkvah krščansko-katoliškega sveta moliti sv. rožni venec ali zjutraj pri sv. meši, ali pa zvečer pri litanijah. Popolnoma odpustek zadobi, kdor vsaj desetkrat k tej molitvi v cerkev pride in prejme vredno sv. zakramente.

Drobtince. Ogenj v jezdarni. V Richmondu v Ameriki je zgorel cirkus ali jezdarna. Ko je ogenj nastal, bila je jezdarna natlačena množtevilnega ljudstva, ki se je pri prvem klicu: „ogjenj“ vsule proti izhodu. Nad 100 oseb je bilo zmečkanih in pohojenih. Celi leseni cirkus je zgorel, kakor tudi 50 konj, mnogo zveri, med njimi 5 levov. Cirkus je bil zavarovan za znatno svoto, škoda jo pa še presega, ker znaša 600.000 dolarjev.

* Brezverskim šolam v Belgiji teče voda v grlo. Nedavno je izšel kraljevi ukaz, vsled kterega se je zaprlo devet taciš šol, ki so požrle neznanske svote, pa bile cel čas prazne. Učitelji so imeli celo leto počitnice, ker katoliški starši so pošiljali svoje otroke rajše v katoliške šole, ktere so na lastne stroške vzdržavali. Zdaj se je spremenilo. Brezverske šole se zapirajo, katoliške je pa vzela država v svojo oskrb. Kako slabo obiskane so bile brezverske šole, kaže to, da je bilo v onih devetih šolah v vseh razredih le 24 otrok, med tem ko je imelo 9 katoliških šol v ravno tistih krajih 1100 učencev.

* V Augsburški škofiji je 98 far brez duhovnika. Bavarski kralj se zdaj kesa, da je svoje dni pustil izgnati minihe iz samostanov!

* Policajev ali redarjev je v mestu Londonu 12.800 mož. V enem letu so ljudi zaprli; 25.737 zavolj pijanosti, 3022 zavolj opora in razsajanja, 13.418 zavolj tatvine in ropa. V tistem letu (1884) so zidali v Londonu 22.945 novih hiš.

Družba sv. Mohora.

Knjige družbe sv. Mohora so dotiskane in so se začele že razpošiljati. Družabniki iz Celovca in okolice lahko vsak dan pridejo po nje, kar naj storijo prej ko mogoče, da se spravijo knjige iz tiskarne družbenikom v roke. Vsak

pa naj se oglasi za knjige pri istem družbinem poverjeniku, pri katerem se je vpisal. Udje dobijo letos šestero knjig: 1. Koledar; 2. Življenje Marije in sv. Jožefa, IV. snopič; 3. Življenje sv. Cirila in Metoda; 4. Zgodovina kat. cerkve, II. zvezek; 5. Slovenski pravnik, III. snopič; 6. Večernice. Posebno razveselili se bodo Slovenci knjige o sv. Cirilu in Metodu, ktera ima veliko prav lepih podob: učeni naš rojak M. Majar je tukaj na drobno popisal življenje in delovanje slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Koledar in Večernice obsegata več podučnih, kratkočasnih in času primernih spisov. Kaj več bomo spregovorili o knjigah morda pozneje.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Za župnika na Muto pride č. g. Franc Fischner, dozda provizor v Št. Danielu na na Krki. — Č. g. Franc Kindlmann, kaplan pri sv. Hemi, pride za provizorja v Nemški Grebinj. — Č. g. Matija Mosser, kaplan v nemški Kapli je prestavljen k sv. Hemi. — Duhovno službo sta nastopila; č. g. Jožef Schreiner kot kaplan v nemški Kapli, in č. g. Dominik Ritzinger kot kaplan v Lipi nad Sachsenburgom.

Lepo posestvo na slovenskem Koroškem, v krasni legi je na prodaj. Ima lepo pohištvo s čisto novim hlevom, okoli 60 oralov zemlje, njive, travniki, gozd. Voda napeljana skozi kuhinjo, hlev in na travnik. Veliko mladega sadja. Se proda le zavolj tega, ker ima gospodar preobilo drugih opravkov v mestu in se ne more na kmetiji muditi. Cena je 13.000 gld., od katerih se mora najmanj 8 do 9000 precej v gotovini odšteti. Več se izve pri vredništvu „Mira.“

Dr. Jožef Schell, praydarski dohtar, ima zdaj svojo kancelijo v Slovenjem Gradcu.

Janez Hafner, pek v Borovljah, vzame fanta v poduk.

Zvonove lijejo Janez Dencelnovi sinovi v Mariboru, kakoršno težo in kakoršen glas kdo želi. Dencelnovi zvonovi so od nekdaj na dobrem glasu.

Zahvala. Mi smo za našo cerkev pustili uliti tri zvonove pri Dencelnovih sinovih v Mariboru na Štajerskem. Zvonovi so lepo uliti, imajo lepo obliko in opravo, in prav lep, veličasten glas. Iz prijaznega hriha v Lipi prepevajo čast Bogu, pa tudi čast poštenega mojstra Dencelna, katerega z dobro vestjo priporočamo cerkvenim predstojnikom po Koroškem.

Cerkveno predstojništvo v Lipi pri Vrbi 11. novembra 1884. Janez Marinič, župnik; Primož Košat, Anton Kovačič, cerkvena ključarja.

France Blaznik, slikar v Celovcu (šolske ulice 17) se priporoča č. duhovščini za napravo novih oltarnih slik, križevih potov, Božjih grobov in tudi freško-malarij na zid. Tudi popravlja stare podobe; nareja slikarije v kapelicah, na križih, hišah itd. Vse po najnižji ceni.

Službo organista in cerkvenika išče 27leten, vojaščine prost mož, ki je ob enem tudi krojač. Ime se izve pri vredništvu „Mira.“

Loterijske srečke

od 19. septembra.

Gradec	51	49	75	46	72
Dunaj	31	2	45	13	76

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	—	6	25
rž	4	20	5	25
ječmen	3	40	4	50
oves	2	20	3	—
hejda	4	20	5	25
turšica	4	80	6	25
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	—	—	—	—
leča	—	—	—	—
fižol	—	—	—	—
krompir	—	—	1	30
			na kilo	
			gld.	kr.
goveje meso	—	—	—	60
telečje meso	—	—	—	70
svinjsko meso	—	—	—	70
koštrunovo	—	—	—	44
maslo	—	—	1	—
puter	—	—	—	94
prekajen špeh	—	—	—	82
fršhen špeh	—	—	—	70
mast	—	—	—	74
100 kil sena	—	—	2	10
100 kil slame	—	—	1	70
100 kil deteljnega semena	—	—	—	—

Zelje imamo letos slabo. Gosence so ga mnogo oglodale. Tudi na Kranjskem se je to zgodilo. Krompir je pa letos prav okusen. Hejda se je še precej popravila, kakor je iz začetka slabo kazala. Turšica pa se po dolgi suši ni mogla več popraviti. Zadnje tedne je bilo vreme prav lepo; oziroma so skor povsod že vsejali.

V tretjič pridejo na dražbo:

3. okt. Janez Šumi-jeva bajta v nemškem Bleibergu, cenjena 255 gld., pri okr. sodnji v Belaku.
31. okt. Hafnerjeva bajta v Klobasnici, cenjena 1153 gld., pri okr. sodnji v Doberli vasi.
31. okt. Mančje-jeva bajta v Dvecerkvah (Zweikirchen), cenj. 1059 gld., pri okr. sodnji v Št. Vidu.